

שיחה של נשיא המדינה עם מר ש. דיבון ור. תימור, ממשרד החוץ, ירושלים

בענין הפלאשים

שהתקיימה ביום ו', 2 בדצמבר 1960

לשאלת הנשיא בענין תעסוקת פלאשים ע"י "סולל בונה" באדיס אבבה, אומר מר תימור, כי ישנו עובד אחד או שניים ומבטיח לברר את שם האיש. כן דובר על "הכנתו" של פרופסור בנסויץ' בארץ בטרם צאתו לחבש ועל ההוראות שצריכים לתת לו.

מר ר. תימור מוסר סקירה כללית:

נציגי הסוכנות היהודית היו הרב שמואל בארי (X) ואחיו מר סיון פעולת הסוכנות היתה לקויה ובמקרים מסויימים אפילו פושעת. היה חוסר פיקוח מרכזי, מאחר שנציג הסוכנות ישב באסמרה. הוא סבור שתלונות הפלאשים שנכתבו לקיסר מעולם לא הגיעו אליו, ומסביר את שלטונם המוחלט כמעט של מושלי המחוזות. הקיסר היושב באדיס-אבבה, אין סמכותו מגיעה למחוזות המרוחקים ומושלי המחוזות עושים ככל שעולה על רוחם.

ישנו נוהג בחבש, לפיו, לפני בואו של הקיסר לאיזה מקום, סוללים כבישים ומשפצים הכל, בהשגחת מושלי המחוזות. הקיסר מעולם לא הגיע לכפרי הפלאשים, מאחר שאי אפשר להגיע אליהם אלא על גבי פרדות ובהליקופטר (בעזבה ובגנדר). הקיסר ביקר בגנדר, אך בה פלאשים מועטים, שאינם מיצגים את הרוב ובעיותיו.

יעקב טרסה, תת-שר-החקלאות (אין שר חקלאות) הוא יהודי פלאשי. יש סכסוך בינו לבין יונה בובלה, אחד ממנהיגי הפלאשים. טרסה מתנגד לפתיחת בית-ספר מיוחד לפלאשים במחוזם (אם אורט או אחר) וחושש, שפעילות גלויה לחינוך הפלאשים, בנפרד מיתר האוכלוסיה, תביא יותר נזק מאשר תועלת.

לדעת מר תימור, אין זה נכון, שקיסר חבש מעונין להשמיד את הפלאשים, וחוזר על כך שכל הכוח המעשי במחוזות נחון בידי המושלים ולקיסר אין אפשרות מעשית לכפות רצונו. אי לכך המדיניות האנטי-פלאשית הינה פרי יוזמה מקומית. מר תימור מתנגד להקמת בית-ספר של אורט באזורי הפלאשים, מאחר שזה עלול לעורר מורת רוח, הן בין החושבים והן בין מושלי המחוזות. (בית-ספר קודם לפלאשים הוצת ועלה באש). לדעתו, צריך להקים בית-ספר זה או בגנדר או טוב יותר באדיס-אבבה עצמה. שם ישנה קהילה יהודית רצינית וכן מושבה ישראלית גדולה: קצינים, מדריכי חקלאות, טכנאים, עובדי סו"ב וכו'. מפני זה רצוי שהתלמידים יהיו קרובים יותר למנטליות הישראלית ויהיה פקוח ישראלי על חינוכם. בבירה ישנה אהדה רבה לישראל, ואהדה זו יש לנצל.

לשאלת הנשיא בקשר לקבלת תלמידים לא-פלאשים ולסכנה שהמאמץ הכספי והחינוכי יבוזבז על חבשים לא-פלאשים, עונה מר תימור כי מבין הנוצרים רק ילדי העשירים ירצו להתקבל בבית-הספר ואין סכנה של הרשמה המונית.

על כל פנים, ההתחלה חייבת להיות צנועה - לא יותר מ-25 ילדים - ולעבוד בלי רעש ותעמולה, לאט לאט אפשר יהיה להוסיף תלמידים.

שפת הלימוד חייבת להיות אמריקנית עם עברית כשפה משנית.

מובע הרעיון, שמר תימור ילווה את פרופסור בנטויץ במסעו ויפקח עין עליו.

על שאלת הנשיא בדבר הקמת ישוב פלאשי בארץ, משיב מר תימור: עדיין מוקדם לדבר על כך. ראשית כל לא יסכים הקיסר לכך, ושנית אין בין הפלאשים מועמדים מתאימים לקורסים המתנהלים בארץ (כגון מכון אפרו-אסיאתי, קורס קואופרציה וכו'), אולם יש להכין מועמדים, דוקא על-ידי פתיחת בית-ספר של אורט וכד'.

יש לזכור כי אי-אפשר לצאת מחבש ללא היתר יציאה והקשיים ליציאה עצומים. זו מדינת משטרה במלא מובן המלה.

הנשיא תובע למצוא דרך לשלוח מספר פלאשים לשמש בתפקידים נמוכים בקונסוליות שלנו באפריקה.

אשר לשמועות על ביקור הקיסר בישראל, ישנם סיכויים, שאכן יבקר בירושלים, במסגרת בקוריו במקומות בהם בילה את גלותו בזמן מלחמת העולם השנייה. ביקור זה ישא, כפי הנראה, אופי פרטי ויחקייס אולי באפריל 1961 - יתכן שביקור זה יביא בעקבותיו הכרה בישראל.

אריטריאה:

באריטריאה ישנם, לפי סטטיסטיקה רשמית, כ-35% - 38% מוסלמים, אולם באופן בלתי רשמי מספרם עולה על 50%. היחר הם נוצרים ועובדי אלילים. אין הספה דתית ומועטים עולים לרגל למכה.

השפה המדוברת שם היא סיגרינית, הכתיב אמריקני, עם מספר תוספות. אין משתמשים בכתיב ערבי. רק לאורך החוף משתמשים בשפה הערבית.

סומאלי:

ארץ מוסלמית ב-100%. נעשה מאמץ להקים סגוע עמה. בזמן חגיגות העצמאות - הוזמנה משלחת ישראלית רשמית. מר תימור ביקר גם במוגדישו. עבדולאה עיסא - שר החוץ. מעדיפים פעילות הודית סמויה. אין לחשוש, שסומאלי חצטרף לליגה הערבית.

השפה הסומאלית מדוברת אך אין היא נכתבת.

(
(
(
(
(
(
(
(
(
(
(

- חושבים: סומאלי צרפתי: 65000
- סומאלי בריטי: 600000
- סומאלי איטלקי: 1600000
- סומאלי הניאיה: 80000
- סומאלי הבשית: 800000

ס"ה למעלה מ- 3 מיליון

כל המדינות מאוחדות הן על-ידי השפה והן ע"י הדת.